

POSTOVANA GOSPODO

Povodom ocekivanog zakona o regionima,imam licnu gradjansku obavezu I potrebu da na tu temu kazem par reci,verujuci da cete imati toliko strpljenja da bar procitate ovaj dopis.

Kao sto vam je poznato,Srbijom kruze razne opcije u vezi ovog pitanja,sto je dobar predznak da ce se verovatno naci najbolje resenje. Medjutim,bojim se da se u svim resenjima provlace neke greske ili zablude, koje mogu da umanje znacaj ovog posla,a za koje verujem, nema vise vremena.Naime,primetio sam da mnogi ne prave razlike izmedju okruga,regiona,oblasti,pa cesto,verujem dobronamerno,ali ne ulazeci u sustinu stvari,trpaju i jedno i drugo u isti kos.Kao sto na primer jabuka nije sto i lubenica,tako i ovde ima sustinskih razlika.Ako je recimo Macva,Kolubara,ili Toplica geografski pojam,njoj moze da korespondira aktuelni upravni okrug,ali ne i region,i obrnuto,ako je Beograd region/mada po meni nepravilno ima status grada/,on ne moze da korespondira sa okrugom,ali ni sa pokrajinom,odnosno oblascu.Ili, Sumadija ili Srem mogu da budu okruzi,ali ne i region,ali zato Sumadija i Pomoravlje mogu da cine region i da korespondiraju sa Banatom,Backom,Beogradom ali ne i sa oblascu,kao sto i Sabac moze formalno da ima status grada ali ne moze da korespondira sa gradom Novim Sadom...U sustini sve moze,ali tada se gubi smisao onoga sto se zeli.Nisu sve regije koje se svrstavaju na osnovu jednog parametra iste,kao sto nije sve reseno ako se recimo Beograd svrstava u okruge I deluje isto ili slicno po velicini teritorije sa drugim okruzima.

Zasto sve ovo kazem.Zato sto se ovom problematikom,kao hobijem bavim preko dvadeset godina,I sto sam vec pocetkom devedesetih u svojoj knjizi nacrtao I objavio sve te razne "podele" Srbije na sest,sedam ili osam regiona, kao sto neki sada rade,I sto sam neke stvari prevideo jer sam mislio da su sa tog stanovista u redu,I sto sada mislim da ih treba izbeci,a vidim da drugi upravo te prevede prave...Primer radi,reci cu samo jedan svoj "previd" iz tog vremena a koji se sada vidim ponavlja-bio sam ogorcen na monopolizaciju I beogradizaciju iz tog vremena /danas je jos gori slucaj/I razmisljajuci kako da osmislim/I idejno ponudim/ skladne-uravnotezene makro-regije isao sam na idejna resenja da region Beograd,zbog velike razvojne disproporcije, administrativno treba jos vise "umeriti"-gotovo na nivo njegovih gradskih opstina.Iz danasnjeg ugla to vidim kao previd,zato sto bi se u postojećim nepromenjenim uslovima /a oni su tesko,gotovo nepromenljivi/prakticno stvorila ekskluziva jednog regiona/sto sustinski nazalost I jeste/,koji uzgred ima svoju administrativnu /gotovo autonomnu/upravu,ogroman,za prilike ostalih gradova,budzet,a I izdasno pristupacnu republicku kasu.Znaci kajmak/da kazem narodski/bi I dalje tu ostao I bio bi jos masniji/a ti Srbijo kako ti Bog da!Danas mislim da grad Beograd treba u administrativnoj podeli sto vise prosiriti/I ja sam u svojim idejnim konceptima to I uradio, na nivo funkcionalnosti I uskladjenosti/zato da bi se on tako ukljucio u razvoj zemlje/a ne da zasticen, nezainteresovano posmatra sve "juzno"od sebe, / I da bi imao solidarnu odgovornost za uredjenje dela koji mu se poveri/zajedno sa drugim regionima iz okruzenja sa kojima cini funkcionalno jedinstvo.Tada se ne bi razmisljalo o megalomanskim projektima I nekom kvazi elitizmu,vec bi se raspoloziva sredstva solidarno,namenski,racionalno preusmeravala tamo gde su zaista potrebna, cak neophodna.

U sustini koncept regiona je veoma bitan za razvoj I skladan razvoj zemlje,te toj temi treba prici veoma ozbiljno.U samoj Srbiji je bilo dosta formalnih administriranja,/a poslednja je mozda sa institucijom grada koji je gotovo svim opstinama podeljen, te je tako njegova vrednost ,cini mi se, devalvirana/naravno zavisno iz konteksta iz kog se stvari posmatraju/.Jos vaznije je da koncept zazivi,jer ako ostane samo slovo na papiru,ili puka statistika, nece valjati,a to kod nas nije tako neizvodljivo!

Gospodo u prilog recenom,dostavljam vam moju aktuelnu varijantu idejnog koncepta regiona/oblasti/ Srbije,a koji je, kao sto vec naponemuh, rezultat jednog dugog zrenja/gotovo petnaest godina od poslednje edicije/mnostva varijacija na temu,te shodno verujem,/kao dobro vino kome treba vreme da ostoji / da je vredan paznje.

Naravno,izrada mapa je samo prva faza,a mnogo vaznije I sustinski znacajnije je kako ce se sistemski umreziti idejne oblasti kako po horizontali,tako I po vertikali,odnosno kako ce se uspostaviti "hijerarhija I kontrola"ali I interakcija od opstine do oblasti,sa jedne strane,medju oblastima sa druge strane,I od oblasti ka drzavi,I sve to sa povratnom spregom.Naravno to je kompleksna materija iz koje treba izvuci najbolje resenje,a mudrost je ako je to ujedno I najjednostavnije resenje.

Svakako da je bazna postavka od velikog znacaja,a ona je opet rezultat proslih, istorijskih,kulturoloskih,ekonomskih,demografskih itd.okolnosti koje realno oslikavaju nasu sadasnjost.Ja imam

neka svoja resenja I na osnovu njih sam radio ovu mapu,a ako mi vreme dozvoli pokusacu da ih preslikam u knjigu koju bih moguce u nekoj skoroj buducnosti objavio I ucinio dostupnom siroj javnosti.No, o tom po tom!

A zasto se obracam VAMA a ne nekim drugim grado-nacelnicima.Pa zato sto sam ja iz vasih krajeva,i sto ne mogu da gledam/kao sto nisam mogao ni pre dvadeset i vise godina/kako se i dalje omalovazava,ignorise i gotovo sakriva ova nasa,kako je ja zovem"Moravska Srbija" /nesto malo manje od nekadasnje ironicno zvane "Uze Srbije"//mada se sada osecaju neki pomaci zahvaljujuci uglavnom lokalnoj samoupravi,ali i nekim drugim faktorima/.

Gospodo Gradonacelnici,obracam se vama kao najvisim predstavnicima najvaznijih gradova/ idejne oblasti "Srbija Centar"/Kragujevca,Kraljeva,Novog Pazara,Cacka,Jagodine,Uzica,Krusevca.Vasi gradovi su jezgra razvoja I urbanizacije u lokalnu ,ali i "stubovi" na kojima treba da pociva razvoj I prosperitet oblasti Srbija-Centar.Ova Oblast, ovako definisana je izuzetno vredna I znacajna, sa velikim potencijalima,prirodnim I stvorenim,I mnoštvom dodirnih tacaka gde bi se ukrstali interesi vasih gradova.Ujedno ovako definisana Oblast/uz mudro definisana sistemska upravna resenja/ je najizbalansiraniji model koji garantuje najbolji I najbrzi razvoj svih nivoa organizacije lokalne samouprave,pocev od mesne zajednice,opstine,grada,do oblasti,I ravnopravno mesto, rame uz rame, sa ostalim oblastima-niskim, beogradskim vojvodjanskim.....

Gospodo,verujem da cete se bar delimicno sloziti sa ovim idejnim konceptom i da cete ga promovisati I pokusati da sprovede svako prema svojim mogucnostima I uverenjima Konacno svi mi ,bez obzira na opredeljenja ili ubedjenja,imamo ,verujem, istu zelju da razvijamo nas zavicaj /pogledajmo samo kakva je koncentracija istorijskih,kulturnih ,prirodnih.....potencijala,videti prilozenu mapu/ako ne I u nesto vise od toga.

I pre nego sto završim,verujem da cu u buduce imati cast da svojim inicijativama cesce budem vama na usluzi,doduse preko RAZVOJNE INICIJATIVE OBLASTI SRBIJA-CENTAR .Ovo pismo je pocetak te inicijative,a prvi zajednicki projekt/bice naknadno vise reci o tome/ bi mogao da bude onaj koji sam kao slobodna individua-apolitican gradjanin jos osamdesetih predlozio u svojoj knjizi o urbanom razvoju Kraljeva "Kraljevo-urbanisticki plan grada Kraljeva", I koji je nesto kasnije,ali jos uvek u tvrdom jednopartijskom miljeu prvi put okupio trojicu tadasnjih predsednika opstina /Kragujevca,Kraljeva I Cacka/,da zajednicki razgovaraju o jednoj interesnoj regionalnoj temi, sto je bilo nezamislivo posto je relacija odnosa/citaj:direktiva/ bila iskljucivo jednosmerna /centrala Beograd-opstina/ ,I koji sam obnovio pocetkom devedesetih u svojoj sledecoj knjizi "Zapadno Pomoravlje-danas I sutra",a koji je danas aktuelan I vec vise puta iniciran od mnogih subjekata,ali jos uvek,nazalost I na stetu/ samo slovo na papiru-AERODROM LADEVCI.Hajde da konacno zajedno ovaj projekat ozivotvorimo,kao odraz nase zajednicke zelje,nase dodirne tacke I naseg zajednickog interesa I nase spremnosti da I nas Grad I nasu Oblast I nasu Srbiju cinimo prosperitetnom I pozeljnom za lep,skladan zivot. Gospodo ,bilo bi mi zadovoljstvo ako biste me uslisili vasesg misljena o ovde napisanom.

SVAKO DOBRO!

Milorad Misko Ljubicic

decembar 2008

zdravist@verat.net
miloradljubicic@gmail.com

prilog:mapa-idejni projekt Oblasti Srbije-Oblast Srbija-Centar

cc.gradonacelnicima gradova:

g-din.Veroljub Stevanovic/ Kragujevac/,
g-din.Jovan Markovic/ Uzice/, samoupravi,/,
g-din.Velimir Stanojevic/Cacak/,
Dr.Mirsad Djerlek/Novi Pazar/,
Dr.Milos Babic/Kraljevo/,
g-din.Dragan Markovic/Jagodina/,
g-din.Dragan Azdejkovic/Krusevac/;